

RAN-2408000604020004

S. Y. B. Com. (Sem. - IV) Examination October - 2025

Major : Tax procedure and Practice - III (Income Tax)

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions

- (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the above details on your answer book.
- (2) Q. 1 ફરજિયાત છે.
Q. 1 is compulsory.
- (3) જમણી બાજુના આંકડા પ્રશ્નના સંપૂર્ણ ગુણ દર્શાવે છે.
Numbers on the right indicate full marks of the question.

Seat No.:

--	--	--	--	--	--

Student's Signature

પ્ર. 1. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (ગમે તે પાંચ)

(10)

Answer in Short (Any Five)

1. શ્રીમતી અંજલીએ ₹ 1,20,000 પગાર ચુકવ્યો, જેમાંથી 40% તેમના પતિ શ્રી વિક્રમને ચુકવ્યો. આવકવેરા વિભાગે પતિને કરવામાં આવેલ 60% ચૂકવણીને અમાન્ય ગણાવી છે. કુલ માન્ય પગાર ખર્ચ શું થશે?
Mrs. Anjali paid ₹ 1,20,000 as salary, out of which 40% was paid to her husband, Mr. Vikram.
The Income Tax Department has disallowed 60% of the payment made to her husband. What is the total admissible salary expense?
2. 01-04-2023ના રોજ મશીનરીની શરૂની બાકી ₹ 8,00,000 છે. 01-09-2023ના રોજ શ્રી રાજે 20% મશીનરી ₹ 1,50,000માં વેચી. ઘસારાનો લાગુ દર 10% છે.
આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે મજરે મળવાપાત્ર ઘસારો શોધો.
On 01-04-2023, the opening balance of machinery is ₹ 8,00,000. On 01-09-2023, Mr. Raj sold 20% of this machinery for ₹ 1,50,000. The applicable rate of depreciation is 10%. Find the deductible depreciation for Assessment Year 2024-25.
3. 01-07-2023ના રોજ, રમેશે શ્યામ લિ.ના ₹ 70,000ના મૂલ્યના 8% કરમુક્ત ડિબેન્યર્સ ખરીદ્યા. 01-12-2023ના રોજ, 30% ડિબેન્યર્સ 10%ના નફાથી વેચ્યા.
જો કંપની 30 જૂન અને 31 ડિસેમ્બરના રોજ અર્ધવાર્ષિક વ્યાજ ચૂકવતી હોય, તો પાછલા વર્ષ 2023-24 દરમિયાન કરપાત્ર વ્યાજની ગણતરી કરો. (TDS નો લાગુ દર 20% છે.)
On 01.07.2023, Ramesh purchased 8% Tax-Free Debentures of Shyam Ltd. worth ₹ 70,000. On 1.12.2023, he sold 30% of these debentures at a 10% profit.
If the company pays interest half-yearly on 30 June and 31 December, calculate taxable interest during the Previous Year 2023-24. (Applicable rate of TDS is 20%)
4. પગારના શીર્ષક હેઠળ સામાન્ય કપાત શું છે? શું તે જૂની કર વ્યવસ્થા અને નવી કર વ્યવસ્થા હેઠળ ઉપલબ્ધ છે?
What is standard deduction under the head salaries? Is it available under old tax regime and new tax regime?
5. સટ્ટાકીય અને બિનસટ્ટાકીય ધંધાનું નુકશાન એટલે શું? આવા નુકશાનને કેવી રીતે માંડી વાળી શકાય?
What is speculative business loss and non speculative business loss? How do we write off such losses?

6. મિલકતોની રદ ન થઈ શકે તેવી ફેરબદલી શું છે?
What is irrevocable transfer of assets?
7. ખામીયુક્ત રીટર્ન શું છે?
What is defective return?

પ્ર. 2. 31-03-2024ના રોજ પૂરા થતું વર્ષ માટે રવિનું નફા નુકસાન ખાતું: (14)

વિગત	રકમ (₹)	વિગત	રકમ (₹)
વીમા ખર્ચ	14,000	કુલ નફો	2,83,000
લોન પર વ્યાજ	16,000	પરચુરણ આવક	7,500
મૂડી પર વ્યાજ	13,500	સરકારી જામીનગીરીનું વ્યાજ	6,500
પગાર	40,000		
ભાડું અને કર	14,000		
મોટર જાળવણી ખર્ચ	9,000		
કાનૂની ખર્ચ	3,500		
મુસાફરી ખર્ચ	42,000		
ચોખ્ખો નફો	1,45,000		
કુલ	2,97,000	કુલ	2,97,000

વધારાની માહિતી:

1. વિમાના ખર્ચમાં ₹4,000 જીવન વીમા પ્રીમિયમનો સમાવેશ થાય છે.
2. મોટર વાહનની ચોપડા કિંમત 01-04-2023ના રોજ ₹90,000 હતું, અને ઘસારાનો દર 15% છે. મોટર 1/3 અંગત ઉપયોગ માટે છે.
3. ₹8,000 જાહેરાત ખર્ચના નોંધવાના બાકી છે.
4. 01-07-2023ના રોજ ₹2,80,000નું નવું યંત્ર ખરીદવામાં આવ્યું, અને ₹4,000 પરિવહન ખર્ચ માટે ચૂકવ્યા (જે ઉપર દર્શાવેલ મુસાફરી ખર્ચમાં સમાવિષ્ટ છે.) યંત્ર માટે ઘસારા નો દર 25% છે.
5. ₹6,000 ધાલખાધ તપાસ અધિકારી દ્વારા મંજૂર કરવામાં આવ્યું છે, પણ તે નફા નુકસાન ખાતા માં નોંધાયું નથી.

આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે ધંધાની કરપાત્ર આવક શોધો.

Ravi's Profit and Loss Account for the year ended on 31-03-2024:

Particulars	Amount (₹)	Particulars	Amount (₹)
To Insurance	14,000	By Gross Profit	2,83,000
To Interest on loan	16,000	By Miscellaneous Income	7,500
To Interest on capital	13,500	By Interest on Government Securities	6,500
To Salary	40,000		
To Rent & Taxes	14,000		
To Motor Maintenance Expense	9,000		
To Legal Expenses	3,500		
To Travelling Expenses	42,000		
To Net Profit	1,45,000		
Total	2,97,000	Total	2,97,000

Additional Information:

1. ₹4,000 life insurance premium is included in the above insurance amount.
2. The book value of the motor vehicle on 01-04-2023 was ₹90,000 and the prescribed rate of depreciation is 15%. One-third of the motor is used for personal purposes.
3. Advertisement expenses of ₹8,000 were not recorded in the books.
4. On 01-07-2023, a new machine was purchased for ₹2,80,000 and ₹4,000 was paid as transportation expenses (included in the above travelling expenses). The applicable depreciation rate is 25%.
5. ₹6,000 as bad debts were allowed by the assessment officer in the previous year 2023-24, but they were not recorded in the P & L A/c.

Find out the taxable income from the business for the Assessment Year 2024-25.

OR

- પ્ર. 2. નીચે આપેલ આવક અને જાવક ખાતું શ્રી પ્રકાશ, પ્રેક્ટિસમાં રહેલા કોસ્ટ એકાઉન્ટન્ટ માટે 31-03-2024ના રોજ પૂરા થયેલા વર્ષ માટે આપવામાં આવ્યું છે. આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે કરપાત્ર વ્યાવસાયિક આવકની ગણતરી કરો. (14)
- આવક અને જાવક ખાતું

આવક	રકમ (₹)	જાવક	રકમ (₹)
શરૂની બાકી	80,000	ઓફિસનું ભાડું	3,50,000
કોસ્ટ ઓડિટ ફી	6,20,000	સ્ટાફનો પગાર	2,40,000
કન્સલ્ટન્સી ફી	3,00,000	મુસાફરી ખર્ચ	60,000
ક્વાઈન્ટ્રસ પાસેથી અન્ય ફી	2,70,000	ઓફિસ સ્ટેશનરી	45,000
ICMAI માંથી શૈક્ષણિક આવક	1,20,000	ICAI સભ્યપદ ફી	30,000
ક્વાઈન્ટ્રસ પાસેથી ભેટ	50,000	ટેલિફોન અને ઇન્ટરનેટ બિલ	25,000
ક્વાઈન્ટ્રસ પાસેથી ભરપાઈ	70,000	ઓફિસ માટે જાળવણી ખર્ચ	55,000
જૂના કમ્પ્યુટરનું વેચાણ	90,000	કમ્પ્યુટર ખરીદી	1,40,000
બચત ખાતા નું વેચાણ	15,000	પુસ્તકો અને સંદર્ભ સામગ્રી	40,000
		છેલ્લી બાકી	6,30,000
કુલ	16,15,000	કુલ	16,15,000

વધારાની માહિતી:

1. ₹10,000 મુસાફરી ખર્ચમાંથી પરિવાર સાથે પ્રવાસ માટે છે.
 2. કમ્પ્યુટર 1 ઓગસ્ટ 2023ના રોજ ખરીદવામાં આવ્યું હતું અને તેના પર ઘસારાનો લાગુ દર 40% છે.
 3. ₹50,000 કોસ્ટ ઓડિટ ફી હજુ મળવાની બાકી છે.
- આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે શ્રી પ્રકાશની કરપાત્ર વ્યાવસાયિક આવક શોધો.

From the following Receipt and Payment Account for the year ended 31-03-2024 of Mr. Prakash, a practicing Cost Accountant, compute his taxable professional income for the Assessment Year 2024-25.

Receipt and Payment Account

Receipts	Amount (₹)	Payments	Amount (₹)
Opening Balance	80,000	Office Rent	3,50,000
Cost Audit Fees	6,20,000	Staff Salary	2,40,000
Consultancy Fees	3,00,000	Travelling Expenses	60,000

Other Fees from Clients	2,70,000	Office Stationery	45,000
Teaching Income from ICAI	1,20,000	ICAI Membership Fees	30,000
Gift from Clients	50,000	Telephone and Internet Bill	25,000
Reimbursement from Clients	70,000	Office Maintenance	55,000
Sale of Old Computer	90,000	Computer Purchase	1,40,000
Interest from Savings Account	15,000	Books and Reference Material	40,000
		Closing Balance	6,30,000
Total	16,15,000	Total	16,15,000

Additional Information:

- ₹ 10,000 from the Travelling Expenses was for a family vacation.
 - The Computer was purchased on 1st August 2023, and is eligible for depreciation at 40%.
 - ₹ 50,000 from Cost Audit Fees is yet to be received.
- Compute the taxable professional income of Mr. Prakash for Assessment Year 2024-25.

- પ્ર. ૩. શ્રી સુરેશ મહેતા, એક પગારદાર કર્મચારી, તેમની નાણાકીય વર્ષ 2023-24 માટેની નીચેની આવકની વિગતો છે. આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે જૂની ટેક્સ પ્રણાલી અને નવી ટેક્સ પ્રણાલી બંને હેઠળ તેમની કરપાત્ર આવક અને આવકવેરા જવાબદારી ગણો. (14)

વિશેષતા	રકમ (₹)
કુલ પગાર (HRA, DA વગેરે સહિત)	₹ 18,00,000
ચૂકવેલ વ્યાવસાય વેરો	₹ 2,500
80C માં રોકાણ (LIC, PPF, ELSS વગેરે)	₹ 1,20,000
આરોગ્ય વીમા પ્રીમિયમ (80D)	₹ 40,000
ઘર લોન વ્યાજ (Section 24b)	₹ 1,80,000
NPS યોગદાન (80CCD(1B))	₹ 50,000

Mr. Suresh Mehta, a salaried employee, has the following income details for Financial Year 2023-24. Compute his taxable income and income tax liability under both the Old Tax Regime and the New Tax Regime for Assessment Year 2024-25.

Particulars	Amount (₹)
Gross Salary (Including HRA, DA, etc.)	₹ 18,00,000
Professional Tax Paid	₹ 2,500
Investments in 80C (LIC, PPF, ELSS, etc.)	₹ 1,20,000
Medical Insurance Premium (80D)	₹ 40,000
Home Loan Interest on Self-Occupied Property (Section 24b)	₹ 1,80,000
NPS Contribution (80CCD(1B))	₹ 50,000

OR

- પ્ર. ૩. A. આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે શ્રી રાજેશની નીચે આપેલ વિગતો પરથી “અન્ય સાધનોની આવક”ની ગણતરી કરો: (07)
- 14% કરમુક્ત ડિબેન્ચર્સ X Ltd. ના ₹ 7,00,000 (TDS 20%).
 - Y Ltd. ના ડિબેન્ચર્સ પર વ્યાજ ₹ 45,000 મળ્યું (TDS 10%).

3. 12% કર બાદ ડિબેન્યર્સ Z Ltd. ના ₹5,00,000 (TDS 10%).
 4. મશીનરીના ભાડા રૂપે ₹15,000 પ્રતિ મહિને પ્રાપ્ત થાય છે. 01-07-2023ના રોજ ₹1,20,000ની મશીનરી ખરીદવામાં આવી હતી (ઘસારાનો દર 15%)
 5. ABC Ltd. ના ઈક્વિટી શેરી પર ડિવિડન્ડ ₹50,000 મળ્યું.
- આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે “અન્ય સાધનોની આવક”ની ગણતરી કરો.

Find out the taxable "Income from Other Sources" for the Assessment Year 2024-25 from the below-mentioned details of Mr. Rajesh:

1. 14% tax-free debentures of X Ltd. worth ₹7,00,000 (TDS 20%).
2. Received ₹45,000 as interest on debentures of Y Ltd. (TDS 10%).
3. 12% tax less debentures of Z Ltd. worth ₹5,00,000 (TDS 10%).
4. ₹15,000 per month received as rent from machinery. The machinery was purchased on 01.07.2023 for ₹1,20,000 (Rate of Depreciation is 15%).
5. Dividend from equity shares of ABC Ltd. ₹50,000.

Compute the taxable “Income from Other Sources” for the Assessment Year 2024-25.

- B.** નીચે આપેલી મિસ્ટર રોહનની વિગતો પરથી આકારણી વર્ષ 2024-25 માટે કુલ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો:

(07)

1. કરપાત્ર પગાર = ₹7,00,000
2. બિન-સંઘાતીય ધંધાનો નફો = ₹8,00,000
3. સંઘાતીય ધંધાનું નુકસાન = ₹3,50,000
4. અન્ય સંઘાતીય ધંધામાંથી નફો = ₹2,50,000
5. મકાન મિલકતનું નુકસાન = ₹1,50,000
6. આગળ ખેંચાયેલ બિન-સંઘાતીય ધંધાનું નુકસાન (આકારણી વર્ષ 2021-22) = ₹1,00,000

From the following details of Mr. Rohan, compute the total taxable income for the Assessment Year 2024-25:

1. Taxable Salary = ₹7,00,000
2. Profit from Non-Speculative Business = ₹8,00,000
3. Loss from Speculative Business = ₹3,50,000
4. Gain from Another Speculative Business = ₹2,50,000
5. House Property Loss = ₹1,50,000
6. Carried forward loss from Non-Speculative Business (AY 2021-22) = ₹1,00,000

પ્ર. 4. ટૂંકનોંધો: (કોઈપણ ત્રણ)

(12)

Short notes: (Any Three)

1. કરમુક્ત અને કર બાદ જામીનગીરીઓની કરપાત્રતા
Taxability of tax free and tax less securities
2. વિવિધ નુકસાન આગળ ખેંચી જવું
Carry forward of various losses
3. અવેજ વિના હસ્તાંતર કરેલ મિલકતોમાંથી જીવનસાથીની આવકનો સમાવેશ
Clubbing of income from assets transferred to spouse without consideration
4. કલમ 44AB હેઠળ આવકવેરા ઓડિટ - માપદંડ, ઓડિટ રિપોર્ટ, દંડ
Income Tax Audit under Section 44AB - Criteria, Audit Report, Penalty
5. જૂની અને નવી કર વ્યવસ્થા હેઠળ વેરાના દરો
Tax rates under old and new tax regime